

VOINTA POPORULUI

ZIAR DE PROPAGANDA NAȚIONALĂ.

Onor. Palatul Cultural, pentru bibliotecă Arad

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 lei :: Pe jumătate an 50 lei.
Pe trei luni 25 lei.

APARE IN FIECARE DUMINECĂ
SUB CONDUCEREA UNUI COMITET.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Strada Moise Nicoară Numărul 1, etajul I.

Mișcarea noastră națională

care s'a născut din necesitatea și din instinctul de conservare atât de propriu omului ca și societăților, a întâmpinat și întâmpină încă mari dificultăți în propagarea sa.

Pe deoparte și în primul rând aceste dificultăți se datoresc acelor cari au tot interesul a compromite încă dela început orice mișcare de bine, orice deșteptare națională și orice reacțiune față de cangrena mereu crescândă a întregii noastre organizații de stat, iar pe de altă parte din cauză că marea mulțime nu este încă edificată asupra scopului ce urmărește.

Iată dar pentru ce ne propunem a da câteva lămuriri tuturor bunilor români asupra scopurilor mișcării noastre.

Ea este o organizare pur națională având de scop apărarea Patriei, Neamului și a Coroanei.

Născută din necesitatea de a opri decăderea și descompunerea noastră socială ea a reușit a grupa în jurul său un mănunchi de buni români hotărâți și gata a jertfi totul pentru triumful cauzei ce și-au propus, pentru acest apostolat al lor „binele patriei”.

E timpul să ne dăm seama de pericolul tot mai mare care ne amenință din partea dușmanilor noștri interni, este tim-

pul a ne scutura din toropeala și indolența care ne-a făcut să privim cu indiferență până acum starea de corupție în care am ajuns.

Suntem ajunși în marginea prăpastiei, un pas încă și prăbușirea va fi îngrozitoare și vecinică. Iată de ce noi ne facem o datorie a suna alarma, a striga tuturor acelor cari sunt cinstiți, simt româneste, cari doresc salvarea și binele țării lor:

Deșteptați-vă, scuturați jugul dușmanului nostru intern și nu lăsați a deveni robii lor în propria noastră țară câștigată prin sacrificii, atât de grele și mărită cu prețul vieții atâtor viteji cari au căzut cu bravură pentru mărirea și propășirea ei.

Această țară atât de frumoasă și bogată nu o lăsați pradă străinilor cari nu fac, decât a vă subjugă economiceste, devenind pe nesimțite posesorii tuturor bunurilor țării noastre.

Mișcarea noastră deși nu are un caracter reacționar reprezintă totuși elementul de rezistență ce vom opune cu toată puterea descompunerii și anarhiei, la care a ajuns viața noastră de stat, căci după cum viața poate fi considerată ca totalitatea forțelor, cari se opun morții, căci un organism care nu mai reacționează

este expus să dispară, tot așa și noi avem de scop, în primul rând împiedecarea propagării germenului acestuia al descompunerii și apoi combaterea și distrugerea lui.

Membri grupărei noastre trebuie să fie buni români, să-și iubească cu pasiune țara și să vrea să contribuie la îndreptarea stării ei actuale. De aceea grupărea noastră nu primește în sânul ei decât români buni și cinstiți, căci principiul nostru este a pune mai mult preț pe calitate decât pe cantitate.

Forța de vitalitate a neamului nostru ne-o dovedește entuziasmele adeziuni cari ne vin zilnic din toate unghiurile țării. Tineri și bătrâni, bărbați, femei, cari simt într'adevăr româneste își fac o onoare din a solicita să li-se aprobe a deveni umili soldați ai grupărei noastre.

În asemenea condițiuni ne mai putem oare îndoi de succesul cauzei noastre. Trebuie însă mult muncit și la această muncă cerem să fim ajutați de toți cei ce au dorința de a contribui la salvarea țării noastre.

Dotăți cu calități rare și frumoase având o țară bogată și fertilă prin muncă încordată, prin cinste și dragoste de neam și țară, vom căuta a pune în valoare toate bogățiile ei, a însănătoși atmosfera de vicii și corupție ce domnește azi în

Pagini din carnetul meu.

Ianuarie.

Trecând prin piața „Mihai Viteazul” ajung în fața unei vechi și dărăpănate case, doar cea mai proastă în cartierul acesta din centrul orașului. O sentinelă de care mă împiedec, mă trezește din gânduri și uimit de aceasta, curios, mă interesez dela camaradul, care cu pași măsurăți se plimbă în sus și în jos în fața acestei dărăpănături „Frate, ce magazie se află aci?”

Nu domnule, aci este comandamentul Garnizoanei și Comenduirea pieții din Arad — fu cuvințiosul răspuns al oșteanului și eu înmărmurit de acest trist adevăr plec mai departe, dus de gânduri grele și treburile ce le aveam. La prima cotitură aud încă zgomotul unei trăsurii, în care se urcă un general de divizie, în care recunosc stimabila persoană a Comandantului garnizoanei Arad. Incolo dispăre și aceasta și eu sunt frământat de gânduri grele ce se deslănțuesc asupra-mi.

Imi aduc bine aminte, cum — nu este mult de-atunci — armatei române glorioase aducătoare de așa mare fericire și bucurie în acest oraș i-se dădeau onorurile ce i-se cuvin cu tot dreptul.

Garnizoana și Comandamentul pieții își aveau sediul într'un edificiu compatibil, demnității armatei române. Mai apoi comandamentul garnizoanei și pieții, autorități nu de o așa mică importanță într'un oraș de frontieră, au ajuns să fie mutate de ici până colea și azi garnizoana din Arad oficiul unui general de divizie și al mai multor ofițeri superiori își află sediul într'o dărăpănătură, într'o casă care în tot momentul este amenințată să se surpe.

Am primit, azi o scurtă informație: La Șiria ia ființă un cinematograf românesc.

Mulți vor gândi de sigur, ce minunată distracție; iată că Șirienii au un cinema și altele de felul acesta. Eu mă gândesc însă, că ce bună școală de educație și cultură pentru popor, — dacă conducătorii cinematografului vor ști să conducă în mod inteligent și ca buni români interpretarea pe care o încep. Dacă conducătorii cinematografului românesc din Șiria vor rula filme instructive și morale, pe lângă celelalte, de care însă totdeauna vor trebui să aibă grijă, ca să nu fie demoralizatoare, atunci vor realiza o operă laudabilă, demnă și utilă pentru prosperare și progres.

Chestiunea are însă după mine și o altă

latură mai importantă: alcoolismul, această plagă socială, ce crește în mod amenințător în promontoriul Aradului, se poate combate cu mult mai ușor, dând poporenilor ocaziune pentru distracție și plăceri inteligente și raționale.

Este știut, că în satele noastre să bea de multe ori nu „de plăcere”, ci pentru a omorî timpul, pentru a se distra. Și se bea mult după cum spuneam mai sus — alcoolismul devine un pericol național.

Lupta contra alcoolismului se dă actualmente de obicei prin conferințe, broșuri, adică prin grai și scris. Nu se cercetează mai profund cauzele provocatoare și în consecință rezultatul nu este mulțumitor. Cauzele firește sunt multiple însă între cele principale, care provoacă alcoolismul la sate, pot enumăra: plictiseala, îndeosebi în zilele de sărbători și Dumineci și dorința după distracții, după munca grea din săptămână. Înființând deci cinematografe, case culturale, organizând sezători distractive (nu plictisitoare) satisfăcând trebuințele culturale ale sătenilor, sunt sigur, că se va realiza o operă serioasă și rațională de educație culturală și se va combate cu mult mai eficace această plagă socială, decât cum se combate actualmente aproape în majoritatea cazurilor numai prin

Prețul unui exemplar 2 Lei.

toată administrația noastră, într'un cuvânt a regenera întreaga noastră viață de stat.

Români! Aceste lucruri nu le putem cere decât nouă înși-ne, trebuie ca unindu-ne cu toți să putem forma un front puternic să scoatem din întăriturile în care stau ascunși dușmanii noștri interni și asemenea unor buruieni vătămătoare să-i asvârlim peste graniță purificând atmosfera de balsamul lor otrăvitor și dând posibilitatea elementelor de valoare românești a-se putea desvolta spre binele țării noastre.

Facem deci din nou apel la toți bunii români a veni alături de noi, a ne aduce capitalul lor de muncă și intelect pus în serviciul binelui țării acesteia sugrumată de horde de străini dușmani ai neamului nostru. Este tot ceea ce cerem pentru moment.

Anunțăm totodată pe această cale că este o datorie națională a contribui la propagarea acestor idei, protejând interesele țării noastre și nu a dușmanilor noștri interni.

Noi știm modul cum acești dușmani ai țării noastre au reușit a deveni atât de puternici, cum din întunec condus opera lor nefastă și care vor fi consecințele lor fără o reacțiune puternică din partea noastră.

PALATUL CULTURAL

— In 25 Martie ora 8 și jumătate va avea loc în Palatul Cultural

CONCERTUL

pianistei

ELISABETA COTRUȘ-SZANTO

Bilete la Librăria DIECEZANĂ Bdul Ferdinand

pluctisitoare conferințe și broșuri, de multe ori chiar prea științifice și abstracte, pentru a fi pricepute și înțelese de către toți — și îndeosebi de către cei mulți analfabeți, pe cari îl avem.

Januarie...

Un frig nemaipomenit. Termometrul arată 21 grade, când mă întorc dela teatru, unde am fost pentru ca să văd frumoasa reprezentație a unei bune companii teatrale românești. Se zice că frigul temperează și liniștește, dar dureros, trebuie să constat că cele 21 grade nu au produs acest efect asupra mea, căci și acum când pun pe hârtie evenimentele zilei însoțite de observațiunile mele, sunt atât de adânc indignat, încât mai logic aflu ca să descriu obiectiv scena, pe care am văzut-o cu câteva minute înainte.

Reprezentăția începută târziu, din cauza

Să știe adevărații Români

că în Bănat s'a început o persecuție pătimașă contra aderenților mișcării noastre naționale. Bieții oameni sunt escortați cu jandarmii din ordinul Dlui prefect la Timișoara. Dzeule ce am ajuns!! să fi persecutat, tu cel mai bun Român în țara ta, fiindcă ai îndrăzneala să te însușești pentru o mișcare curat națională, care luptă numai pentru binele țării, a neamului și numai cu mijloace absolut cinstite demne de ori care bun Român.

Este vorba despre mișcarea fascistă despre care dl ministru Moșoiu spunea, „eu așa cred că este datorința fiecăruia să sprijinească orice mișcare care tinde la întărirea elementului românesc” iar dl ministru Văitoianu a zis: Sunt acuzat de zărele Capitalei că sunt fascist. Acest lucru ar fi posibil numai într'un singur caz și anume, când fascismul ar vrea serios curățirea societății de tot felul de șarlatani și tâlhari. Altfel nu”.

Oameni buni! cine este convins că fascismul nu este o mișcare care tinde la întărirea elementului românesc, cine este acela care ar dubita că fascismul nu vrea serios curățirea societății de tot felul de șarlatani și tâlhari?

Pe ce documente este bazat dl prefect a Timișului și toți ceilalți cari îndrănesc să persecute pe aderenți fascismului român? Ori poate le este frică că va ajunge și în România fascismul la putere și atunci se va schimba starea lucrurilor din mizerabile și dureroase ce sunt azi la bune și mulțumitoare ideale, chiar cum s'a petrecut în Italia? Oare ce au acești persecutatori de pierdut în cazul acesta? sigur că mult, foarte mult!

Tot omul cinstit și întreg la minte vede și știe câte șarlatanii, câte tâlhării și câte crime se săvârșesc zi de zi și câte nenorociri suferințe și dureri se nasc pe urma lor, și apoi oare nu este cea mai mare uitare de sine ca să persecuți azi în România tocmai pe acei buni și cinstiți Români, cari se organizează să lupte contra acestor multe fără de legi, cari tind la nimicirea țării și a neamului nostru?

Să ia aminte persecutătorii că comit o crimă națională când împiedică măcar organizarea celor buni și cinstiți și ei vor fi trași la răspundere de națiunea însăși, care totdeauna a știut și știe cari îi sunt dușmanii și prietenii ei.

și pentru... interes de serviciu.

Ziua următoare accidental îmi cade în mână pagina următoare, pe care o traduc și redau: „La anumite clase odată cu lăncezeala spiritului în proporție directă umblă și lăncezeala corpului, care a ajuns în așa grad, încât în restaurantele noastre mari se întrebuințează mașini pentru urcarea persoanelor dela un etaj la altul ca nu cumva să le strice acestor moluște urcarea câtorva scări. Primul aranjament, care va urma acestor mașini de transport va fi un aparat fixat la acoperiș, care pe acești netrebnici îi culcă și îi adoarme și care dimineața îi spală, piaptână și îmbracă, ca să fie pregătiți pentru masă, adică mai bine zis mașina de hrănit care va înlocui masa. Din leagăn până la coșciug vom ședea în scaune ce se rostogolesc de sine până ce ne desobicinuiim de folosința picioarelor”.

S. L. I.

Azi am ajuns acolo Domnilor să ne fie rușine de portul, de muzica, jocurile, obiceiurile și chiar de limba noastră!

Suntem săraci și străini noi Românii în mândra, bogata și dulcea noastră țară românească!

Când se ivește ici colo câte o mișcare, românească, este datorința tuturor Românilor buni și cinstiți să o sprijinească, iar nu să o persecute fără nici un motiv..

(Va urma.)

Maiorul Gh. Bagulescu.

Maiorul Bagulescu „patriot-convins”; este cel mai îndârjit apărător al Patriei și Neamului. Suflet ales, caracter de fer. Are o adâncă dragoste pentru soldatul țaran român.

Om convins, își apără convingerile cu foarte mult temperament. Ofițer eminent. Excelent camarad. Are un frumos talent de scriitor. Are o autoritate morală incontestată asupra trupeii...

CAROL, principe al României.

Procesul Maiorului G. Băgulescu, Craiova.

În ziua de 17 Februarie c. avangarda tineretului — cu dl Bacalogiu, — a sosit în Craiova. — Duminecă, după sosire, în oraș se ține o întrunire publică a chirișilor în sala Victoria.

Garda tineretului local a primit cu onorurile cuvenite avangarda tineretului bucureștean introducându-o în sala Victoria, — la sfârșitul acestei întruniri au ținut discursuri înflăcărâte de patriotism, — deși poliția și gardele Macabeilor au încercat să încurce această spontaneitate, totuși mii de cetățeni au aclamat oratorii.

Între timp s'au împărțit manifeste de protestare contra uneltirii și stăruinței iudalce de a se distruge un brav ofițer creștin care a îndrăznit să atace în scris nu numai pe făptuitori unui tratat rușinos, dar și pe judele care ne cântă moartea politică.

Jol, negăsindu-se vre-o vină Maiorului Băgulescu, din actele dosarului — Consiliul de reformă a amănat hotărîrea.

Vineri după amiază dl Maior Băgulescu a părăsit garnizoana — purtând sabia dăruită de tineretul românesc.

În capitala țării, a fost primit de valurile tineretului și de populațiunea care a ridicat pe umeri pe dl maior Băgulescu. În urale și discursuri a pornit spre centru — însă la intrarea în strada Grivița — un batalion de infanterie barase strada, — împiedecând manifestarea.

Acolo, în fața trupeii s'au ținut discursuri înflăcărâte.

Dl Maior Băgulescu a părăsit capitala îndreptându-se spre Regimentul 32 infanterie, — în Basarabia.

D. M.

FANTOME...

Cerul se întunecă.. un urlet, un trosnet și bubuit nebun, învâlmășag de sânge, țărână și apă.. și cerul se luminează. Pământul e recreat o boare răcoritoare mângăie câmpurile.. e pace! Un strigăt străbate văzduhul: e strigăt de triumf, de învingere!.. Și rânduri, rânduri ca valuri, sirepe se mișcă spirite înflăcărâte. Din ochii lor fulgeră biruință, din mersul lor bărbăția: ei sunt învingătorii. Drapelele fulgeră în vânt și bătrâni și copii înmărmuresc de bucurie. Țara e liberă, e curată, e virgină a vecinicii Rome!.. E triumf, e triumf!

T. C

„Aș chestia Basarabiei

agandă bolșevică. — Separatism? — Agitații pentru plebscit.

Am vestit la vremea sa că o delegație bolșevică din Rusia a sosit la Tighina spre a lua cu delegația română la lucrările comisiilor gulară a neînțelegerilor dela graniță.

Din capul locului trebuie să spunem, că a cea mai mare dintre delegații bolșevici din Basarabia.

Astfel, comisarul bolșevic, care a fost la Iași, era din Comrat, la Soroca delegatul vic este chiar din Soroca, fiul unui slujbaș. Intre tălmăci sunt și supuși români. Așa proca venise din partea bolșevicilor, ca tălmăci, o tânără jidoveică din Piatra-Neamț, care e mult a fugit în Rusia.

Pentru a face să se creadă că în Rusia vică se trăiește ca în Rai, toți delegații aveau hăcăminte elegante și cheltuiau bani din pentru toate nimicurile.

Întâlnirile acestor delegații cu neamurile din ralia au folosit foarte mult propagandei vice, chiar mult mai mult decât toată munca lăna aci a agenților lor.

Și toate acestea s'au desfășurat sub ochii rităților noastre, cari n'au răsuflat nici un nt de protestare.

Astăzi, în Basarabia, pe uliți, în localurile ice se vorbește sus și tare de o votare din ea populației basarabene, care va fi cerută bolșevici și care dacă va fi primită de Ro- la, va fi — se zice din partea Rușilor și a ilor — păgubitoare pentru România.

Delegatul român d. Pântea, care va fi de- tal român la conferința ce se va ține în 27 de la Viena, în declarații făcute gazetelor ie, că dacă Rusia sovietică nu va aduce ea Basarabiei, România n'are s'o aducă.

Noi știm, că treaba Basarabiei este regu- și hotărâtă între Marile Puteri și că ea a un fapt isvorit din dorința poporului basa- an și sfârșitul unei dreptăți istorice înfăp- prin voința poporului însăși, ea nu mai e fi desbătută în fața nimănui și cu nimeni.

În puține vorbe, scopul bolșevicilor cu te târgueli este să producă zăpăceală, ne- te, turburare în viața obștească a țărilor cu bolșevicii vreau să reia legăturile de prie- e.

Studentii români și unirea Basarabiei.

Sâmbătă, studenții universitari, în unire cu nrii uniunii ofțierilor de rezervă și foștii ațori grade inferioare, au organizat o mani- ație de dragoste pentru Franța, cu prilejul irei de către Parlamentul francez a tratatului tractului) dela Londra, privitor la Basarabia.

Au vorbit în fața Legațiunii franceze din urești, d-nii A. Bercescu, Lungulescu, adu- d mulțumiri guvernului francez.

D. Maneville, ministrul Franței, a răspuns ațitorilor, arătând că Franța credincioasă tra- lor sale, nu a luat apărarea României, ci a sfîșit de fapt drepturile istorice ale ei.

Prin glasul d-lui Poincaré, întreaga Franță atinitate a recunoscut de fapt eroismul cu a României a știut să lupte pentru drepturile storice.

A mulțumit călduros foștilor luptători, al r suflet Franța l'a admirat pe câmpul de a și către care se îndreaptă totdeauna su- al ei de soră. A mulțumit, de asemenea tinei universitare care, deși n'a avut prilejul să te pe front, se dovedește pregătită pentru a ea pentru civilizația latină, aici la porțile entului.

Spune, că-l pare rău că nu știe românește tcheiat cuvântarea cu cuvintele: „Trăiască nănia-Mare — spuse în românește.

Manifestanții s'au împrăștiat apoi în liniște.

În atențiunea D-ilor Directori ai poștelor și ai siguranței De stat din Arad.

Prin aceasta se atrage atențiunea D-ilor susnumiți, că multe epistole și ziare din această comună nu ajung la destinație. Un caz recent:

Oficiul parochial de aici, a trimis pe adresa oficiului protopopesco din Arad 3 acte oficioase într'un plic sigilat, încă la începutul lunii Fe- bruarie a. c. Actele s'au trimis în mod oficios cu cartea de poștă și oficiul de aici poștal con- firmă primirea. După una lună de zile, oficiul parochial de aici, se pomeneste cu o epistolă dela direcțiunea poștei din Arad, în care i-l avi- zează, că 2 bucăți din documentele trimise le-a aflat desfăcute într'o cutie de epistole din Arad. Ce minune! Predai epistola cu actele în Nădlac, și apoi le afli jefuite fără plic aruncate în Arad? Unul din documente fiind nimicit!

E vorba deci de o bandă de hoți inteli- gență, care se ocupă cu nimicirea de docu- mente oficioase în cari documente sunt in- teresații! Această furătură ordinară de hiene, s'a întâmplat pe distanța: Nădlac-Arad Cerem cea mai severă cercetare, pentru a pune astfel capăt poștelor nebune a *hienelor inteligente*.

Procesul-verbal cu No. 15 dresat de jan- dermerie de aici, s'a trimis secției de jandar- merie din Pecica în 1 Martie 1924.

Nădlăcanul.

RĂVAȘ E.

Crucea-de-sus—Putna, 6-III. 924.

Domnule Redactor,

Acum câteva zile treceam grăbit pe strada principală a târgușorului Panciu, când înaintea mea un domn cu o privire de adevărat român îmi întinde un ziar. Era „*Voința Poporului*”. L'am luat și cu nerăbdare voiam să aflu cuprin- sul lui. Pentru mine era un ziar nou dar era totuși o bucurie veselă pe neașteptate când cu atenția încordată îl citeam. Vedeam în el un isvor de sfaturi, vedeam un tablou viu în care un bătrân cu o voce de om tânăr se simțea fer- icit să dea altora atâtea sfaturi, să le deschidă ochii Românilor și să le arate prăpastia și să le spună să se ferească de ea. Nu cred că un Ro- mân adevărat (zic adevărat fiindcă mulți streini la inimă zic și ei că sunt Români numai să-și ajungă scopul), dacă ar ceti acest ziar ar rămă- nea neclintit și s'ar mai lăsa în voia soartei.

Români, acum e timpul să vă deșteptați și să nu primiți nici o întovărire streină să nu primiți nici un ajutor, căci se vor supăra stra- șnic și strămoșii din mormânt. Ei ne-au lăsat limba, ne-au lăsat obiceiurile, ne-au lăsat țara, o grădină atât de frumoasă și cu toate acestea nu s'au unit cu streinii când au fost nevoiți. — Au răbdad prin munți, s'au înarmat cu arma cre- scută alături de ei în munți și, și la nevoie au dovedit că nu le trebuie nici un ajutor străin.

Faceți și voi la fel. Cetiți acest ziar și-i apreciați meritul. Eu, dle redactor, îl voi reco- manda tuturor chiar înainte a mă abona și vă făgăduesc sprijinul meu pentru frumoasa faptă de a arăta tuturor Românilor ruina pe care ne-o adnce străinii. Această faptă demnă de laudă cred că va găsi în multe inimi de Români, re- cunoștință.

Să vă ajute Dzeu la înfăptuirea frumosului vis de redeșteptarea tuturor Românilor cari nu s'au dat în lături când a fost vorba să-și apere țara, credința și obiceiurile și-au dat dovezi că Românii sunt și cu inimă.

C. B.

— Concertul pianistei *Elisabeta Cotruș- Szántó* va avea loc în 25 Martie c., orele 8 și jumătate seara, în Palatul Cultural.

Redacția și administrația gazetei „*Voința Poporului*” se află în str. Moise Nicoară I, et. I

Din cauza nefericirii noastre.

E știut, că în locurile noastre muntoase în lipsă de pământ arător, pădurile și izlazurile co- munale au asigurat locuitorilor traiul zilnic. Dar aceste teritorii câștigate cu sudori de sânge în timpul urbariului — în măsură cu sporirea po- porului — nu mai puteau îndestula trebuințele de pășunat și lemnărit încât și composoratul urb. din Zimbru a fost silit să cumpere din ho- tarul comunei învecinate Dulcele 750 j. g. cad. în anul 1909. Cum din lemnele vândute spre acest scop n'a incurs decât a treia parte din preț: a ridicat pe amortizare un împrumut de 45000 cor., dar depurarea capitalului a devenit o sarcină insuportabilă cu deosebire în timpul războiului când au rămas multe rate neachitate.

De aceea în anul 1919 s'a înaintat rugare comisiei administrative a județului să permită vinderea lemnului de pe un teritor de 200 jug. din această cumpărătură. Și rugarea a fost de- stul de binemotivată, că cu suma ce va incurge se va achita datoria, că în acel teritor au rămas în picioare o mulțime de lemne înainte cu 15-20 ani când s-a tăiat pădurea din pricina espiării terminului și încep a da spre stricăciune și, în fine, că în apropiere se află cale ferată clădită pe timp limitat, care de prezent contribuie mult la ridicarea prețului.

În decurs de peste un an și jumătate am solicitat de repetite ori rezolvarea rugării, dar ni-se răspundea, că nu și-a dat serviciul silvic; iar de altădată, că nu găsesc actele și nu știu unde se află deși arătam nrul înregistrării încât abia la 24 Ian. 1922 No. 891—1921 ni-s'a dat încuviințarea mult așteptată, îndrumând ocolul silvic să facă estimarea arboretului și împreună cu composoratul să stabilească condițiile de licitație.

Să nu perdem din vedere, că pedepsele de zeci de mil de lei au curs asupra poporului ca ploaia chiar și pentru rude de mesteacăn cum- pătate în regulă și plătite composorului de nenorocirii oameni după uzul și în baza îngă- duinței avute de sub regimul maghiar, încât oamenii blastămă ceasul când s'au hotărât să cumpere acest teritor, după care li-se impun dări de 80 ori ca în trecut și în loc de folos numai gloabe îndură.

Pentru ca on. cetitori să poată fi în clar cu privire la adevărata cauză ce a pricinuit în- târzierea respective nerezolvirea cauzei nici până în ziua de astăzi — între alte nenumărate ca- zuri — amintesc, că rugarea f. urbarialiști din Bodești înaintată în urma noastră s'a rezolvat cu repezițiune puimtoare pentru că lemnele au fost cumpărate mai înainte de ovreul îmbogățit de război (în ajunul războiului numai în lipsă de cumpărători nu i-s'a vândut averea la mezat) și importator de ovrei și moravuri, Pollatsek din Iosășel, cu un preț bagatel, încât se vorbește de un câștig de peste 1 milion.

Un alt caz și mai elocvent. Foștii urb. din comuna Dulcele în Noemvrie 1921 dela comisie adm. jud. pe baza încuviințării ministerului ung. Nr. 84599—1914 să îndrume ocolul silvic să facă măsurarea lemnului aflătoare pe teritorul încuviințat, ca să poată cumpăra dela proprietar- ul de acolo, Leo Neustadt alt ovreu, un teritor de pășune ori conform înțelegerii avute cu pro- prietarul în 1914 ori prin expropriere în urma legli agrare. Nici după aceasta rugare n'a venit nici un răspuns.

Oamenii perzându-și nădejdea în organele administrative au primit ofertul lui Pollatsek, prin care se oferă să le dea f. urbarialiști din teritorul lui Leo Neustadt, tot pentru 50 metri lemne de 160 cm înălțime câte un jug. de pă- șune și în acest sens au și legat contract în

Comercianți, industriași și oameni de afaceri români

publicați anunșurile în gazeta românească „VOINȚA POPORULUI”

anul trecut, care a trecut prin forurile competente și s'a aprobat cu înțelegerea fulgerului.

Și pentru ce? În 1914 tot acel teritoriu l'au fost cumpărat cu 200 cor. de jug; iar comisia agrară de expropriere i-a stabilit prețul în 400 lei. Prin târgul de acum însă luându-se în socotintă și ușurința transportului până la gara din Gurahonț — se vine mai puțin 7000 lei de fiecare jug, încât poate fi bacșișul cât mai ridicat și tot mai rămâne câștig berechet.

În chipul acesta poporul dominant al țării devine pe nesimțite subjugat rasei semite.

Mai înainte se face stăpân pe avere, apoi și pe brațele muncitoare, croind și prețul lucrului, după cum cer interesele lor: o ridică când trebuie să distrugă pe un autohton, ce le face concurență și, o scoboară după ce au devenit singurii stăpâni.

De aici starea abnormală în care ne aflăm când târgoveții de conștiință atât cei ce cumpără cât și cei ce vând se înfoacă în porfiră și visare, veselindu-se în toate zilele luminat; iar marea mulțime duce dor de pâine. Primii însă numai continuă deprinderile înaintașilor lor pe cari apostolul Petru i-a numit „neam înrăutățit” și își întăresc neamul; Românii necinstiți însă nu numai calcă în picioare orice tradiție moștenită dela străbuni, pentru cari prima condiție morală era „honeste vivere”, dar se fac adevărați trădători de neam, sunt ca porcul ce se întoarce la vărsătura sa.

De aceea cu groază mă întreb: până când îl va putea tolera acest nevinovat popor. V. C.

Comoara îngropată.

Într'un ziar englez am găsit o vorbă mare despre noi, spusă de un străin care ne-a cercetat cu gânduri bune: „România este o comoară îngropată”.

Străinul are multă dreptate, Natura și Dumnezeu părinților noștri — căci noi, cei de astăzi, l'am uitat de mult pe Dumnezeu — au îngropat adânc comoara, atât de adânc în cât cei de astăzi nu pot sau nu vor s'o desgroape.

Comoara îngropată ar face să se împrăștie mână binecuvântată peste lumea întreagă, căci firea și cuminența străbunilor noștri au fost darnice, în cele bune, cu noi.

Nu ne străduim să descoperim însă această comoară, s'o desgropăm și să punem în valoare bogățiile ei.

Dealungul Carpaților, în inima Ardealului, în codrii Bucovinei, în lacurile dinspre Dunăre și în ghiolurile dinspre Mare, în apele noastre, sunt nesecate izvoare de bogăție.

În firea vieoale, uneori tăcută și mistică, îndelung răbdătoare, alteori resemnată în aparență, dar energică la temelie, sunt însușiri superioare, nebanuite, însă evidente în momentele mari.

Nu ne străduim să le punem în valoare. Încercăm în rutină, ne închipuim că putem domni încă prin întuneric și teroare.

Reformele sociale se fac pentru mulțumirea celor puțini; celor mulți li se stăvilește calea spre învățătură, prin tot felul de interdicții sub formă legală.

Celor ce s'au jertfit, în vremuri grele, pentru țară, în zile de pace ca și în război, nu li se dă puțința unui trai mai înlesnit, corespunzător greutăților de azi.

Din această pricină și din altele încă, starea de lucruri nu e bună. Oamenii nu sunt puși la locurile lor după capacități și vrednici. Cei mai buni părăsesc slujbele de Stat pentru că sunt mai bine plătiți aiurea. Cei rămași duc o viață de sacrificii sau fac abuzuri. Panamalele de după război, puțin descoperite, cele mai multe cocoloșite sau lăsate în întuneric, fac dovada că vermina timpului ne roade cumplit.

Și atunci, când un regim care îngăduie atâtea nesăbuiințe și erori de neiertat, își menține încă autoritatea prin mijloacele cunoscute și vechi, să ne mai cuprindă mirarea că nu mergem înainte?

Când valuta financiară a țării se urcă văzând cu ochii, dar când totuși viața nici că are tendința să se ieftinească, nu e cazul să ne întrebăm de rostul acestor anomalii?

Iată pentru ce țara românească face strănilor de bună credință impresia unei comori îngropate. Bogății zac în solul și subsolul țării,

în sufletul și inteligența acestui popor, dar valorile adevărate ale țării nu sunt lăsate să ne îndrepte pe drumul cel bun.

Iată pentru ce am spus în totdeauna că oamenii cu răspundere ai țării ar trebui să cugețe mai serios la punerea în valoare a bogățiilor ei. Să desgropăm comoara dăruită de Dumnezeu, ca să cucerim sub soare locul de vrednicie ce ni se cuvine de mult. Numai astfel ne vom face datoria față de generațiile viitoare.

Nu pierdem nădejdea în puterea de viață a neamului românesc. Putregaiul zilelor noastre va trece, purtat de vânturile îndreptărei, și atunci comoara îngropată își va împrăștia darurile deopotrivă peste toți.

Munca și inteligența vor sta la temelie viitorului nostru social. L. I.

Știri de tot felul.

A XXIV-a Șezătoare Culturală. Direcțiunea Palatului Cultural ne anunță, că *Duminecă la 30 Martie va aranja o șezătoare culturală cu un program foarte ales. Cu acest prilej dl profesor universitar Dr. Sextil Pușcariu primul f. rector al Universității din Cluj, va ține o conferință despre „Liga Națiunilor”, ce promite a fi una dintre cele mai interesante și mai reușite conferințe spuse la Palatul Cultural.*

Cum al conferențiar trebuie să plece din orașul nostru la ora 6 d. m., conferința va începe precis la ora 4. Publicul este rugat a se prezenta punctual la ora indicată, ca programul să nu sufere întârziere.

Se zice că era să ne s'șteze ziarul fiindcă am fi scris ceva lucruri adevărate, cari nu se pot publica fiind noi aproape de graniță. Ei bine noi îi rugăm pe acei Domni, cari ne pot face neplăcerea aceasta să binevoiască să o facă, dar numai atunci dacă în adevăr este o crimă să spuim neajunsurile armatei, societăților, funcționarilor etc. căci credem noi este o crimă numai atunci când cele spuse sunt neadevăruri, minciuni.

Oare cine ar suporta rușinea aceea ca să sisteze apariția ziarului nostru, a unuia dintre cele mai naționaliste ziare, susținut cu atâtea jertfe într'un oraș mare românesc (?) centru de cultură (?) al neamului nostru, unde s'au ivit și dispărut înainte de noi atâtea alte ziare naționale, cari însă erau ori ziare de partide politice ori erau scrise pentru plată și nu din inimă curată de Român.

Să apară un ziar care să laude tot ce este în oraș, județ și în toată țara românească — dar după dreptate — și atunci noi ne vom retrage de bunăvoie, vom apărea însă aici și în tot locul și azi și în totdeauna până știm că nu sunt alții mai buni decât noi și până când nu se vor îndrepta lucrurile în favorul nostru a Românilor în țara românească. Știm noi foarte bine că îi atinge pe mulți articolele noastre, dar faceți bine și iertați pe noi ne doare durerea neamului și nu putem minți ci vom spune totdeauna adevărul și părerea noastră sinceră.

Știm să și laudăm pe cei ce merită o laudă a neamului, dar Doamne! cât de rari sunt aceștia!

Noi avem o datorință, lucrăm conform conștiinței naționale și vom continua pe calea începută, fără să avem frică de nimenea afară de sentința națională. Suntem înainte de toate Români buni și cinstiți și numai apoi funcționari, proprietari, medici, avocați, țărani și muncitori.

Convocare. Toți domniile ofițeri în rezervă sunt rugați a lua parte la ședința de constituire a Uniunii ofițerilor în rezervă ce va avea loc în 22 Martie a. c. orele 5 p. m. în sala mică de ședințe a Primăriei. *Comitetul organizator.*

Un furt de 4 milioane lei descoperit la finanțe. La casieria centrală a ministerului de finanțe s'a făcut ieri dim. o descoperire senzațională. Casierul, împreună cu ceilalți funcționari ai tezaurului, deschizând o ladă cu bani trimisă de administrația financiară din Lugoj au constatat cu surprindere că, în loc de bani, lada conținea cărămizi și bolovani. Suma trimisă dela Lugoj este de 4 milioane. Sigilele de pe ladă erau intacte. În urma acestei descoperiri ministerul de finanțe a telegrafiat autorităților din Lugoj că funcționarul însărcinat cu expedierea lăzii, în

special casierul administrației financiare, fie reținut până la facerea unei anchete. Spector general financiar Iuliu Lăzărescu delegat să ancheteze cazul.

Ne trebuie numai oameni hotărâți și vîngere! Ne trebuie oameni gata de orice fieu întru realizarea scopului ce ni-l'am a croi un viitor cinstit și vrednic neamului

Ne așteaptă o luptă mare și dărză, luptă e viața. Ca să eșim biruitori și ca cem la îndeplinire frumoasele planuri ce fixat trebuie să ne învingem întâi pe noi și să învingem pe ai noștri, să curmăm mijlocul nostru, ca să nu ne mai stăpânească timele rele; ura, cearta, beția, lenea, dis și altele. Între membrii grupărei noastre numai armonie, frăție, solidaritate, disc muncă neobosită și să ne stăpânească adevărului și a dreptății! Atunci fiind trup și un suflet putem pași la luptă împ dușmanilor noștri din afară ca siguri de iz Vom fi necruțători și intransigenți în apl planului nostru de activitate. Cu aceste g plecăm încrezători pe aripa timpului ce i purta în viitor. (Din „Gralul Muncitorilor”)

„Iidanii în comerț și secretul reușitei
Sub acest titlu a apărut acum la Cluj ca Roderich-Stolthelm, tradusă în româneș dnii Dr. S. Julea și I. Măgură, tratând me ovreilor în viața economică, exploatarea ei omului, tactica comercială caracteristică e scă, legătura internațională și alianța sec ovreilor, morala specială a lor, siluirea mică și monopolizarea, duplicitatea și st mul lor, influența lor asupra lumii feme comerțul de fete. Cartea aceasta, care ne în toată goliciunea ei opera meschină a a rase de a distruge tot, ce e creștin și e trebuie citită de fiecare bun român. Se comanda la dl Justin Ilieșiu, Cluj str. N. la Prețul 50 lei.

Concurs

pentru ocuparea posturilor de **contal practicant** la „NĂDLĂCANA” institu credit și economii în Nădlac (jud. A

Reflectanții, dela cari se cere absolvenți ai unei școli comerciale aibă practică de bancă, vor avea înainteză cererile Direcțiunei cu docu tele necesare, indicând pretențiunile de salariu, până la 15 Aprilie a. c.

Posturile sunt de a se ocupa în Nădlac, la 15 Martie 1924.

Direcțiune

De vânzare.

În centrul orașului: case goale locuite; se predau imediat locu case potrivite pentru economie cu gr mari, case cu prăvălii, case potrivite tru fabrici, vii cu vile, moșii ieftin Banat și mori cu motoare.

Deasemeni pentru orice afacere mercială, de vânzare sau cumpă adresati-vă numai biroului

MUNTEAN ȘI FLOI
ARAD, BULEVARDUL REGINA MARIA N

DOMNIȘOARĂ

cu cunoștință de dactilografie, ro caută post ca practicantă. Adresa l